

การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

TEACHER DEVELOPMENT FOR QUALITY OF LEARNERS IN THE 21st CENTURY

พระสมุห์นริศ นรินโท^๑ Phrasamu Narit Narinto

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (๒) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (๓) เพื่อเสนอการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวินิจฉัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ คือ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๔๗ โรงเรียน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓,๕๐๐ คน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan^๒ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ๓๔๖ คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Interview) จากผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๐ คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purpose Sampling) จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบเบื้องต้น ก่อนที่จะนำเสนอต่อเวทีสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อพัฒนารูปแบบให้มีความสมบูรณ์ขึ้นและนำเสนอต่ออัยการ (Public Hearing)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ พบว่าความเหมาะสมของการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๓$)

^๑ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๒ อ้างใน ลัดดาวัลย์ เพชรไพโรจน์ สุภมาศ อังคุโชต และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, สถิติสำหรับการวิจัย และเทคนิคการใช้ SPSS, ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒, (กรุงเทพฯ : เจริญดีมีนคณาการพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๒๖๔.

เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครู ($\bar{X} = ๔.๖๓$) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตครูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๕๓$) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = ๔.๕๒$) และความเหมาะสมระดับมาก คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๕๐$) และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู ($\bar{X} = ๔.๔๕$)

๒. กระบวนการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ พบว่า ความเป็นไปได้ของการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่า ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครู ($\bar{X} = ๔.๖๔$) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = ๔.๕๒$) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตครูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๕๑$) และความเป็นไปได้ระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๔๘$) และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู ($\bar{X} = ๔.๔๑$)

๓. การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ พบว่า มีการสอบเพื่อรับและต่อบัณฑิตประกอบวิชาชีพ กำหนดให้ครูทุกคนต้องพัฒนาตนเองทุกปี พัฒนาระบบเงินเดือน การตอบแทนครูที่เหมาะสม ประเมินผลการทำงานของครูด้วยวิธีการประเมินแบบค่าสัมพัทธ์ มีพัฒนาระบบการผลิตครู อาจารย์ที่สอนในระดับสูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนให้เกิดการต่อยอด เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

คำสำคัญ : การพัฒนาครู, คุณภาพผู้เรียน, ศตวรรษที่ ๒๑

Abstract

The main objectives of this research (1) to study the condition of teacher development for quality of learners in the 21st century, (2) to study the process of teacher development for quality of learners in the 21st century and (๓) to present the teacher development for quality of learners in the 21st century.

Research methodology was a mixed method research by quantitative research and qualitative research. The quantitative research used survey research from questionnaire about 3,500 persons. The samples were 346 people, selected by using of the Krejcie & Morgan table, the qualitative research was conducted by in-dept interview from the key informants about 10 persons by using purposive selection before the focus group discussion for developing the completed model.

The findings were conducted as follows:

1. The condition of teacher for learner quality development in the 21st century in overall was found that it was at highest level (\bar{X} =4.53) when it considered in each strategy was found that the suitable in the highest from the highest to lowest level as fifth strategy; supporting and developing the teachers getting was at \bar{X} =4.62, the second strategy; the process of learning teaching being standard for learning in the 21st century was at \bar{X} =4.53, the first strategy; making the standard of teacher was at \bar{X} =4.52 and the third strategy; developing the teachers for having the skills of learning in the 21st century was at \bar{X} =4.50 and the fourth strategy; making the efficiency of teachers was at \bar{X} =4.45.

2. The process of teacher development for quality of learners in the 21st century in overall was found that it was at highest at \bar{X} =4.51 when it considered in each strategy was found that the suitable in the highest from the highest to lowest level as the fifth strategy; supporting and developing the teachers was at \bar{X} =4.64, the first strategy; making the standard of teacher was

at \bar{X} =4.52, the second strategy; the process of learning teaching being standard for learning in the 21st century was at \bar{X} =4.51, and the third strategy developing the teachers for having the skills of learning in the 21st century was at \bar{X} =4.58 and the fourth strategy; making the efficiency of teachers) getting was at \bar{X} =4.41.

3. The teacher development for quality of learners in the 21st century was found that it should examination for getting and extension teacher permission certificate, fix all teachers developing themselves every year, develop the system of salary, give the salary to the teacher suitably, measure the teachers's work, and support for developing in the basic education.

Keyword : Teacher Development, Quality of Learners, the 21st Century

บทนำ

คุณภาพการศึกษาถูกสะท้อนมาจากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นจากคุณภาพของผู้บริหารในการสร้างและดำเนินการตามนโยบายทางการศึกษา คุณภาพนักเรียนผ่านทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสอบแข่งขัน ผลผลการคัดเลือก และคุณภาพของครูผ่านการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียนซึ่งคุณภาพครูเป็นหนึ่งในตัวบ่งชี้สำคัญของคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและถ่ายทอดความรู้ สร้างรูปแบบการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน อาจกล่าวได้ว่า “คุณภาพครู” คือ ภาพสะท้อนจากคุณภาพนักเรียน ครูมีความรู้ หรือ กระบวนการคิดในรูปแบบลักษณะใด นักเรียนจะได้รับการถ่ายทอดในลักษณะเดียวกัน ดังนั้น ครูจึงเป็นหัวใจของการพัฒนานักเรียน โดยคุณลักษณะที่สำคัญที่จะช่วยส่งผลทำให้เกิดคุณภาพครูที่ดีมีหลายประการ เช่น ความใฝ่รู้ การพัฒนาตนเอง การมีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อผู้เรียน ความทุ่มเทและเสียสละ การทำงานเต็มศักยภาพ ความภาคภูมิใจต่อวิชาชีพ และการมีจิตวิญญาณความเป็นครูและทัศนคติที่ดี แต่ในสภาพปัจจุบันคุณภาพครูมีลักษณะที่ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ ครูขาดความรู้ ความสามารถ และทักษะในการที่จะออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนักเรียน ซึ่งขัดแย้งกับความคาดหวังของคุณภาพครูในแผนพัฒนาการศึกษาในฉบับต่าง ๆ

การพัฒนาคุณภาพครู จึงเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจในการปฏิรูปการศึกษามาตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี จนกระทั่งถึงยุคที่การศึกษากำลังให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมโลกกลายเป็นสังคมความรู้ (Knowledge Society) หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ครูหรือบุคลากรทางการศึกษา และองค์กรทางการศึกษา จึงต้องมีการปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การเรียนการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคต การปฏิรูปการศึกษาเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ มีจุดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นคุณภาพผู้เรียน จึงทำให้บทบาทของครูเปลี่ยนแปลงจากครูผู้สอน ผู้ให้ความรู้ กลายเป็นครูผู้อำนวยความสะดวก (co-Learner/co-investigator) (Commitment to the Role of Teacher as a Facilitator of Learning, 2007)^๓ บทบาทของครูและนักเรียนในศตวรรษที่ ๒๑ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทักษะ คุณลักษณะ และรูปแบบการสอนที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการศึกษา และขณะนี้ผู้สร้างนโยบายทางการศึกษาทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพครูในการขับเคลื่อนที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน

การศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ มีมุมมองต่อสถานการณ์โลกที่มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ ๒๐ และ ๑๙ โดยมองว่าระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง สร้างกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และสามารถนำแนวความคิดปรับเข้ากับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม และความจำเป็นที่เยาวชนหรือผู้เรียนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ ๒๐ และ ๑๙ ทักษะการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนและนวัตกรรมทางการคิด คือ ๓R ได้แก่ Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) และ Arithmetic (คณิตศาสตร์) และ ๔ C ได้แก่ Critical Thinking (การคิดวิเคราะห์) Communication (การสื่อสาร) Collaboration (การร่วมมือ) และ Creativity (ความคิดสร้างสรรค์) การพัฒนาครูและนักเรียนเพื่อการปรับให้เข้ากับบริบทโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงผ่านระบบการศึกษาแห่งศตวรรษที่ ๒๑ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อคุณภาพของครูผู้สอนและคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัย วิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๓ “...ผู้ที่เป็นครู อาจารย์นั้น ใ้ว่าจะมีแต่ความรู้ในทางวิชาการและในการสอนเท่านั้นก็หาไม่ จะต้องรู้จักอบรมเด็กทั้งในด้านศีลธรรม จรรยาและวัฒนธรรม รวมทั้งให้มีความสำนึกรับผิดชอบ ในหน้าที่ และในฐานะที่จะเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปข้างหน้า การให้ความรู้หรือที่เรียกว่าการ สอนนั้น ต่างกับการอบรม การสอน คือ การให้

^๓ พิมพ์พันธ์์ เดชะคุปต์, การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

ความรู้แก่ผู้เรียน ส่วนการอบรมเป็นการฝึกจิตใจ ของผู้เรียนให้ซึมซาบติดเป็นนิสัย ขอให้ท่านทั้งหลายจงอย่าสอนแต่อย่างเดียว ให้อบรมให้ได้รับ ความรู้ดังกล่าวมาแล้วด้วย...”๑ พระบรมราชาวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๒ ความว่า “...งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ จึงต้องจัดการศึกษาให้เข้มแข็ง ยิ่งขึ้น...” และพระราชดำรัส ซึ่งพระราชทานแก่ครูใหญ่และนักเรียน ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวัง ดุสิต เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ความว่า “...การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว ...”^๔

การที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเป็นการเร่งด่วน จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งเริ่มวิเคราะห์ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗-๒๕๕๘ โดยองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (โออีซีดี) และมีการรายงานผลมายังสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) นายกมล รอดคล้าย เลขาธิการสภาการศึกษา (เลขาฯ สกศ.) ได้กล่าวว่า จากรายงานพบว่า ระบบการศึกษาของไทยยังพัฒนาไม่ถึงขีดที่จะสร้างคนไทยให้มีความสามารถและทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเมื่อพิจารณาด้านหลักสูตร พบว่า ประเทศไทยมีหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ทางการศึกษา คือหากประเทศต้องการผลิตบุคลากรในลักษณะใด ก็ต้องให้หลักสูตรไปในทิศทางนั้นและต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ไม่ใช่ร่างขึ้นเอง รวมถึงต้องมีข้อเสนอแนะ วิธีการถ่ายทอดบทเรียนให้แก่ครูด้วย ไม่ใช่เขียนแผนอย่างดี แต่ครูไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ "แม้แต่ในส่วนของ การประเมินผลนักเรียน ครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประเมินผล ยังออกข้อสอบตามใจครูไม่สอดคล้องกับการประเมินและไม่สะท้อนผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริงของนักเรียน" นายกมล กล่าวต่อว่า ในส่วนของครูและผู้บริหารโรงเรียนก็พบว่า การบริหารบุคลากรครูยังขาดประสิทธิภาพ การบรรจุครูยังมีปัญหา การเตรียมความพร้อมครูก่อนเข้าสู่วิชาชีพ และการพัฒนาศักยภาพครูยังไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นไทยควรจัดทำยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมครูก่อนเข้าสู่วิชาชีพ และส่งเสริมให้ครูปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ส่วนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พบว่า แต่ละรัฐบาลพยายามให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ แต่ในทางปฏิบัติพบว่า การใช้เทคโนโลยีแต่ละโรงเรียนมี

^๔ Montfort College Primary Section, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mcp.ac.th/print_text.php?mm=22&sm=49&ssm=41&id=164, [๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐].

ความแตกต่างกันมาก โดยไทยมักลงทุนแต่อุปกรณ์ แต่เรื่องเนื้อหา การบำรุงรักษา และการพัฒนาครูยังลงทุนน้อย^๕ การพัฒนาครูตามทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้มีความพร้อมในความเป็นวิชาชีพครู มีสมรรถนะสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ได้มีการศึกษาในเรื่องของการพัฒนาครูในหลากหลายบริบท อาทิ ภาสกร เรื่องรอง และประหยัด จิระวรพงศ์^๖ ร่วมกับ วณิชชา แม่นยำ, วิลาวัลย์ สมยาโรน, ศรีณยู หมั่นเดช, ชไมพร ศรีสุราช^๗ ได้ศึกษาเรื่อง “เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ ๒๑” พบว่า ครูในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง โดยต้องพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากในวงการศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้สามารถชี้แนะและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา นอกจากนี้ครูไทยในอนาคตยังต้องมีความรู้จริงในเรื่องที่สอน และต้องมีเทคนิควิธีการให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งจัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นทีม เป็นนักร้องออกแบกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และแสดงออกซึ่งความรักและความห่วงใยต่อนักเรียน ทั้งนี้กระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวจะสัมฤทธิ์ผลได้ ถ้าทุกภาคส่วนช่วยกันหาทางลดปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาครู ซึ่งแนวทางและความเป็นไปได้ในการพัฒนาครูในศตวรรษที่ ๒๑ นั้น ต้องดำเนินการทั้งด้านนโยบายและด้านการพัฒนาตนเองของครูควบคู่กันไป จึงจะทำให้ครูเป็นครูยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง^๘ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ โดยผลการวิจัยที่ได้จะมีประโยชน์ต่อข้าราชการครู และหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบข้าราชการครู เพื่อนำไปจัดการอบรม การพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของข้าราชการครูต่อไป

^๕ ไทยโพสต์, ยูเนสโกฯและการศึกษาไทยล้มเหลว, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.thaipost.net>, [๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘].

^๖ อาจารย์ภาควิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

^๗ นิสิตปริญญาเอก สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

^๘ ภาสกร เรื่องรอง และ คมณะ, “เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ ๒๑ (EDUCATIONAL TECHNOLOGY VS THAI TEACHERS IN 21st CENTURY)”, Panyapiwat Journal, (Vol.5 Special Issue May 2014) : ๑๙๕.

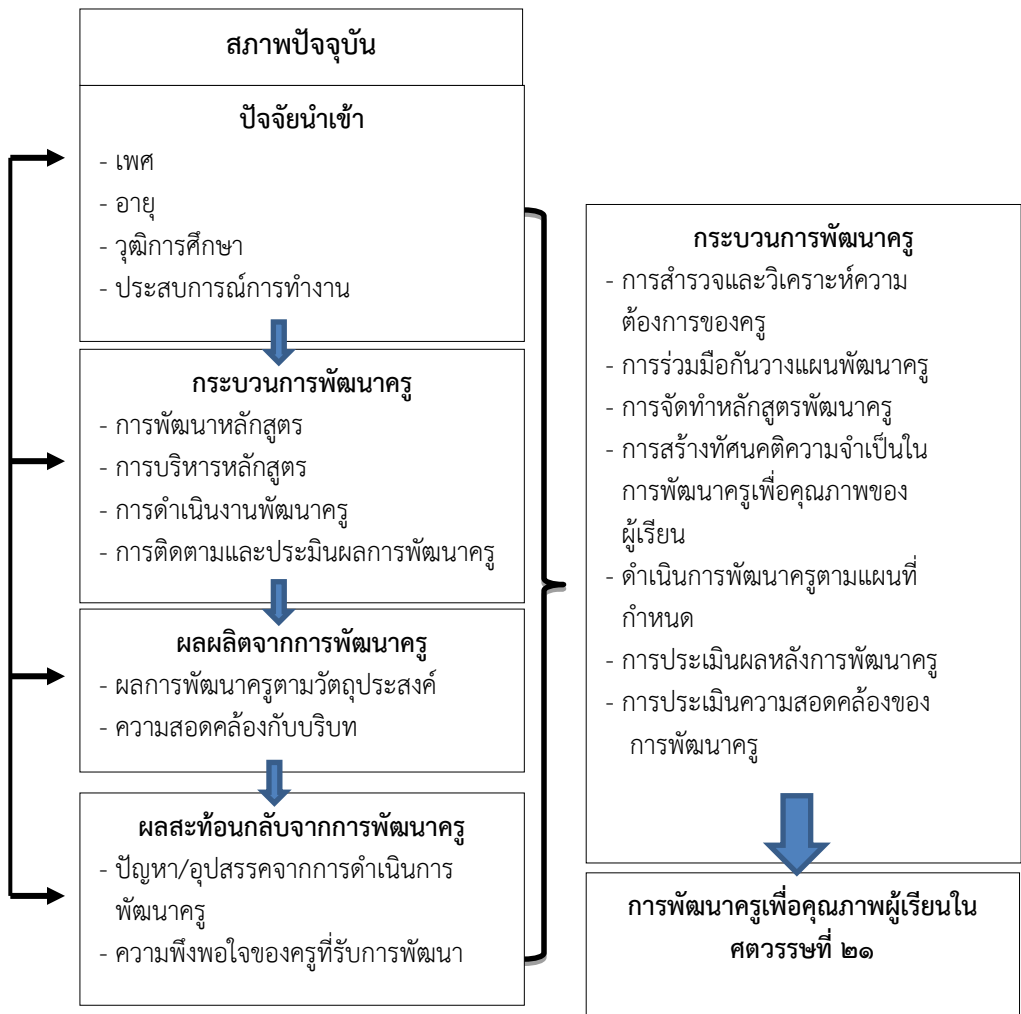
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
๒. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
๓. เพื่อเสนอการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังนี้ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการแจกแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๔๗ โรงเรียน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓,๕๐๐ คน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ๓๔๖ คน ส่วนการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๑๐ คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purpose Sampling) เป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Face-to-Face) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Selection Interview) และการสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ ได้แก่ (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ จำนวน ๓ คน (๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน ๓ คน และ (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมสัมมนา และอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓ คน รวม ๙ คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling)

กรอบความคิดสมมติฐานการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยและระเบียบวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับจากการวิจัย
ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาสภาพการพัฒนาคูครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑	๑. การวิเคราะห์เอกสาร ๒. ใช้แบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๓๔๖ คน	๑. การวิเคราะห์เนื้อหา ๒. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	๑. สภาพการพัฒนาคูครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
ขั้นตอนที่ ๒ พัฒนากระบวนการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑	๑. การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๑๐ คน	๑. การวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปผลการสัมมนา	๑. การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (ฉบับร่าง)
ขั้นตอนที่ ๒ เสนอการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑	๑. การสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๙ รูป/คน	๑. การวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปผลการสนทนากลุ่ม	๑. การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ (ฉบับสมบูรณ์)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

๑. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาคูครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ รายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้มาตรวัดแบบของไลเคิร์ต (Likert's Scale) แบ่งออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

๒. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Selection Interview) โดยสัมภาษณ์ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาครู หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ จำนวน ๑๐ คน

๓. แนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เป็นแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เพื่อเสนอการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยสามารถตอบคำถามการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้สรุปดังต่อไปนี้

๑. สภาพการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

พบว่าความเหมาะสมของการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่า ความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครู ($\bar{X} = ๔.๖๓$) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตครูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๕๓$) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = ๔.๕๒$) และความเหมาะสมระดับมาก คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๕๐$) และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู ($\bar{X} = ๔.๔๕$) ตามลำดับ

๒. กระบวนการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

พบว่า ความเป็นไปได้ของการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๕๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์พบว่า ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครู ($\bar{X} = ๔.๖๔$) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = ๔.๕๒$) ยุทธศาสตร์ที่ ๒

การผลิตครูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๕๑$) และความเป็นไปได้ระดับมาก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ($\bar{X} = ๔.๔๘$) และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู ($\bar{X} = ๔.๔๑$) ตามลำดับ

๓. การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

๑. มีการสอบเพื่อรับและต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
๒. กำหนดให้ครูทุกคนต้องพัฒนาตนเองทุกปี
๓. พัฒนาระบบเงินเดือน การตอบแทนครูที่เหมาะสม
๔. ประเมินผลการทำงานของครูด้วยวิธีการประเมินแบบค่าสัมพัทธ์
๕. จัดสรรค่าตอบแทนและสวัสดิการให้สามารถดึงดูดคนเก่งและดีมาเป็นครู
๖. มีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครู
๗. วางแผนการผลิตครู การพัฒนาและการใช้อย่างเป็นระบบ
๘. จัดระบบเพื่อให้บัณฑิตสาขาอื่นได้เป็นครู
๙. มีพัฒนาระบบการผลิตครู อาจารย์ที่สอนในระดับสูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๐. สนับสนุนให้เกิดการต่อยอด เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปรายผลได้ดังนี้ (๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ (๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตครูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ (๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู (๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครู

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ พบว่า การสร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ จัดให้มีการสอบเพื่อรับและต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแทนการได้รับแบบอัตโนมัติ กำหนดให้ครูทุกคนต้องพัฒนาตนเองทุกปีผลการพัฒนาครูเชื่อมโยงกับผลงานวิทยฐานะและการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู พัฒนาระบบเงินเดือน การตอบแทนครูที่เหมาะสม ยึดโยงกับผลงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามสภาพจริง ประเมินผลการทำงานของครูด้วยวิธีการประเมินแบบค่าสัมพัทธ์ที่คำนึงถึงความต่างระหว่างผลผลิตกับปัจจัย ปรับระบบการผลิต การคัดสรรค่าตอบแทนและสวัสดิการให้สามารถ

ตั้งจุดคนเก่งและดี มีใจรักในวิชาชีพมาเป็นครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นเลิศด้านการผลิตครู วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับวิชาชีพครู รวมทั้งมีระบบประกันและรับรองคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครูและสถาบันผลิตครูวางแผนการผลิตครู การพัฒนาและการใช้อย่างเป็นระบบ โดยระบบที่จะใช้กับครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา จะสอดคล้องกับความต้องการ ทั้งระดับพื้นฐานอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ จัดระบบเพื่อให้บัณฑิตสาขาอื่นได้เป็นครู ผู้สำเร็จ การศึกษา สาขาอื่นที่มีใจรักในวิชาชีพครู สามารถศึกษาวิชาครู เพิ่มเติมตามเกณฑ์ที่กำหนด พัฒนาระบบ การผลิตครู อาจารย์ที่สอนในระดับสูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพัฒนาระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสำหรับการอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา โดยเชื่อมโยง ความสามารถในการสอน การบริหารจัดการความรู้ และการถ่ายทอด ผนวกเข้ากับ ประสบการณ์จากการฝึกสอน ฝึกงาน สหกิจศึกษา หรือการปฏิบัติงาน กำหนดให้มีสถานศึกษา เฉพาะทางและส่งเสริมให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางเข้าไปศึกษาในสถานศึกษานั้น และสนับสนุนให้เกิดการต่อยอดเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าสอดคล้องกับ วณิช นิรันดรานนท์^๙ ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุดรธานี เขต ๑ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ๓ รูปแบบ คือ การฝึกอบรม การใช้ Coaching และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปใช้ พบว่า ครูมี สมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในระดับมากที่สุด และผลสัมฤทธิ์หลังการอบรมของครูผู้เข้าร่วมพัฒนาสมรรถนะตามรูปแบบสูงกว่าก่อนการ อบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๑

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตครูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ พบว่า ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียน และให้ ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี พัฒนา บุคลากรให้ได้มาตรฐานอุดมศึกษาทั้งด้านคุณวุฒิ และตำแหน่งทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ คณาจารย์ทำวิจัย สนับสนุนให้น้องคณาจารย์ที่ได้จากงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอน เร่งรัด พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และมุ่งเน้นการประกันคุณภาพทางวิชาการ จัดอบรมบริการ วิชาการ/วิชาชีพทางด้านวิชาชีพครูให้กับชุมชนและหน่วยงานภายนอก เสริมสร้างประสิทธิภาพ การบริหารจัดการคณะครุศาสตร์มีการกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และวิธีการต่าง ๆ รวมไปถึง

^๙ วณิช นิรันดรานนท์, “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพล ศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๕๒.

ถึงเกณฑ์การประเมินและพัฒนาแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบและใช้ภาวะผู้นำโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักคิด มีการฝึกปฏิบัติจริง และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ปลูกฝังและเสริมสร้างให้นักศึกษา เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทยสอดคล้องกับ ภิญญา ลองศรี^{๑๐} ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑-๕ พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๑ คือ คุณลักษณะของผู้วิจัย กระบวนการทำงาน การได้รับการยอมรับ การได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ พบว่า ลด/ยกเลิกวิธีการพัฒนาที่เน้นการอบรม เป็นการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ของครูที่โรงเรียน เช่น จัดระบบการจัดการความรู้ภายในสถานศึกษา จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนา โดยพัฒนาระบบออนไลน์เพื่อการพัฒนาครู จัดตั้งคลังเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาให้ครูสามารถใช้บริการเพื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างทันสมัยและคล่องตัว ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง เช่น การเข้าประชุม สัมมนา ศึกษาต่อ ดูงานและเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างเครือข่ายการพัฒนาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น เครือข่ายเสมือนจริง (ออนไลน์) พัฒนาการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในพื้นที่ทั้งภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น พัฒนาความร่วมมือกับสถาบันฝ่ายผลิตครูให้ผลิตในจำนวนที่พอเหมาะ เน้นคุณภาพสูง โดยให้ปริมาณการผลิตครูสอดคล้องกับความต้องการใช้ครู ปรับปรุงหลักเกณฑ์การออก การต่ออายุ และการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ให้มีวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน ปรับเงื่อนไขการรับรองประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เพื่อแก้ไขปัญหาสถาบันรับจำนวนไม่ตรงกับที่ได้รับการรับรองสถาบัน จัดการเรียนการสอนก่อนที่ครูสภาจะรับรองหรือบางแห่งจัดการเรียนการสอนโดยไม่ขอรับรองจากครูสภา ปรับเกณฑ์การเทียบโอนและการทดสอบที่อนุญาตให้ผู้มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ที่ไม่ใช่ปริญญาทางการศึกษา สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้โดยไม่ผ่านการศึกษตามหลักสูตร หาวิธีการแก้ไขปัญหากรณีผู้จบการศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ อักษรศาสตร์ ที่ต้องการ

^{๑๐} ภิญญา ลองศรี, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑-๕”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย), ๒๕๔๙.

ประกอบวิชาชีพครูสอดคล้องกับธีรวัฒน์ หอมสมบัติ^{๑๑} ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๓ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๑

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู พบว่าครูทุกคนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู กำหนดให้ครูประถมศึกษาอย่างน้อย ต้องจบปริญญาตรี ครูระดับมัธยมศึกษาต้องจบสูงกว่าปริญญาตรี จัดให้มีการปฐมนิเทศครูใหม่และทำความเข้าใจในปรัชญา จุดมุ่งหมาย หลักสูตรและวิธีการเรียนการสอน จิตวิญญาณและความเป็นครูที่ดี กำหนดจำนวนนักเรียนต่อครูให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนการสอน พัฒนาและจัดสื่อการสอนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับเนื้อหาสาระวิชาทั้งที่เป็นสื่อเนื้อหาและสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้สอนแจกใบงานซึ่งเป็นประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ให้ผู้เรียนอ่านมาก่อน ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การออกแบบการสอนที่เป็นระบบ หลักการเลือกเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้เสนอผลงานที่ได้เตรียมไว้ โดยให้นำเสนอกลุ่มละ ๑๐ นาที พร้อมทั้งให้ร่วมกันอภิปราย ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการ และสรุปเนื้อหาตามหลักสูตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามประเด็นที่สงสัยทั้งหมด โดยเฉพาะในจุดที่ยังไม่เข้าใจ โดยผู้สอนจะอธิบายเพิ่มเติมจนผู้เรียนเกิดความเข้าใจทั้งหมดอย่างชัดเจน ผู้สอนได้มอบหมายงานให้ผู้เรียนแต่ละคนไปเตรียมวางแผน และเขียนแผนการสอน สำหรับสอนครั้งต่อไปคนละ ๑๐ นาที สอดคล้องกับ สมจิต บุตรทองทิพย์^{๑๒} กล่าวว่า ในการพัฒนาศักยภาพด้านการจัดทำวัตกรรมการสอน คือ ผลการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอน ด้านการจัดทำ E-Book การทำบทเรียน CAI การจัดทำ Home Page หลังการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมายทุกคนสามารถปฏิบัติจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนได้ทุกขั้นตอน

^{๑๑} ธีรวัฒน์ หอมสมบัติ, “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๓”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต* (สาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม), ๒๕๕๔.

^{๑๒} สมจิต บุตรทองทิพย์, “การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนเดชะอุดม”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต* (สาขาวิชาการบริหารการศึกษบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี), ๒๕๕๐.

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครูพบว่าการจัดตั้งและพัฒนากองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสิทธิในการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งองค์กรเพื่อรักษา สนับสนุนและปกป้องสิทธิครูเมื่อเผชิญกับสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงสถานภาพ ภาวะวิกฤติหรือภัยอันตรายที่มีผลกระทบต่อการทำงาน ขวัญกำลังใจของครู จัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และส่งเสริมความมั่นคงแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมความสามัคคี ยกย่องเชิดชูและผดุงเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพและคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในเรื่องสื่อการเรียนการสอนและเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา สนับสนุนการเพิ่มวิทยฐานะ เมื่อมีการประชุมหรือทำงานนอกเวลาจ่ายค่าเบี้ยประชุมหรือค่าทำงานนอกเวลา ให้ทุนการรักษาพยาบาล ส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ความเชี่ยวชาญกับตำแหน่งหน้าที่ที่ทํายู่สอดคล้องกับไพฑูรย์ มawang^{๑๓} กล่าวว่า ความต้องการของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านการสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่าครูมีความต้องการได้รับความรู้และพัฒนาทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการสรุปผล และการเขียนรายงานการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยและต้องการได้รับการสนับสนุนมากที่สุดในเรื่องจัดหาบุคลากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ความเหมาะสมของการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนาสิทธิครู
๒. ผลิตรูให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
๓. สร้างมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับ
๔. พัฒนาครูให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑
๕. เสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้ครู

^{๑๓} ไพฑูรย์ มawang, “ศักยภาพและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านสันตสุข อำเภอปาง จังหวัดพะเยา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย), ๒๕๕๒.

ข้อเสนอแนะสำหรับการทาวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ควรศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคตเพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการและทางการบริหารในอันที่จะต้องมีความรู้และข้อยืนยันที่กว้างขวางชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้คือ

๑. ควรทำการวิจัยสภาพการพัฒนาคุณภาพของครูในศตวรรษที่ ๒๑ ในทักษะด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้ให้เห็นถึงแนวทางของการพัฒนาที่มีความละเอียดและสามารถนำผลการวิจัยนั้นไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ได้จริงมากขึ้น

๒. ควรมีการศึกษาและสำรวจกลุ่มสาระใดสาระหนึ่งที่เฉพาะเจาะจง เนื่องจากครูแต่ละกลุ่มสาระมีพื้นฐานต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

ธีรวัฒน์ หอมสมบัติ. “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต ๓”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต** การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนครพนม, ๒๕๕๔.

ไทยโพสต์, ยูเนสโกฯแหลละการศึกษาไทยล้มเหลว, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

<http://www.thaipost.net> [๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘].

ไพฑูรย์ มาวงค์. “ศักยภาพและความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนบ้านสันติสุข อำเภอปง จังหวัดพะเยา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๒.

ภิญโญ ลองศรี. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๑-๕”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ๒๕๔๘.

ภาสกร เรืองรอง และ คณะ. “เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ ๒๑ (EDUCATIONAL TECHNOLOGY VS THAI TEACHERS IN 21st CENTURY)”. *Panyapiwat Journal*. Vol.๕ Special Issue May 2014 : ๑๘๕.

วณิช นรินทรานนท์. “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในเขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต ๑”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุฎิบัณฑิต** บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๒.

สมจิต บุตรทองทิม. “การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อ
นวัตกรรมในโรงเรียนเดชอุดม”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๕๐.

ลัดดาวัลย์ เพชรไพโรจน์ สุภมาศ อังศุโชติ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. **สถิติสำหรับการวิจัยและ
เทคนิคการใช้ SPSS**. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์,
๒๕๕๕.

Montfort College Primary Section, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : [http://www.mcp.ac.th/
print_text.php?mm=22&sm=49&ssm=41&id=164](http://www.mcp.ac.th/print_text.php?mm=22&sm=49&ssm=41&id=164), [๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐].

